

LAKI TAKAA OIKEUKSIA KANSALLISILLE VÄHEMMISTÖILLE

Laki kansallisista vähemmistöistä tuli voimaan Ruotsissa 1.1.2010. Lain kolme perusturva-
pykälää takaavat kansallisille vähemmistöille
oikeuden informaatioon, kielen ja kulttuurin
suojelemiseen sekä oikeuden osallistumiseen ja
vaikuttamiseen.

§3

Hallintoviranomaisten on tarvittaessa sopi-
valla tavalla tiedotettava kansallisille vähem-
mistöille tämän lain mukaisista oikeuksista.

§4

Kielilaissa (2009:600) sanotaan, että (lain suo-
mennoksessa: yhteiskunnalla) on erityinen
vastuu suojella ja edistää kansallisia vähem-
mistökieliä. Yhteiskunnan on myös muutoin edistettävä
kansallisten vähemmistöjen mahdollisuuksia säilyttää
kulttuurinsa Ruotsissa ja kehittää sitä. Lasten kulttuuri-
identiteetin kehitystä ja oman vähemmistökielen käyttöä
on edistettävä erityisesti.

§5

Hallintoviranomaisten on annettava kansal-
lisille vähemmistöille mahdollisuus vaikuttaa
heitä koskeviin kysymyksiin ja neuvoteltava
näistä kysymyksistä vähemmistöedustajien kanssa mah-
dollisuuksien mukaan.

3

OSATAVOITETTA KANSALLISIA VÄHEMMISTÖJÄ VARTEN

Hallituksen vähemmistöpolitiikan tavoitteena
on suojella kansallisia vähemmistöjä, vahvis-
taa niiden vaikutusmahdollisuuksia ja tukea
historiallisia vähemmistökieliä niin, että ne
säilyvät elävinä.

1

SYRJINTÄ JA SUOJATTOMUUS

Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden
syrjintää, suojattomuutta ja epäoikeudenmukaista
kohtelua tulee vastustaa. Heillä tulee olla samat mah-
dollisuudet osallistua yhteiskunnalliseen elämään kuin
muullakin väestöllä.

2

VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET JA OSALLISUUS

Kansallisten vähemmistöjen vaikutusmahdollisuuksia
ja osallisuutta tulee vahvistaa, muun muassa
sitä, että viranomaiset toimivat yhteistyössä niiden
kanssa. Vähemmistöille tulee antaa todelliset vaikutus-
mahdollisuudet heitä itseään koskeissa kysymyksissä.

3

KIELI JA KULTTUURI-IDENTITEETTI

Kansallisten vähemmistöjen kieliä ja kulttuureita
tulee suojella ja edistää. Kansallisiin vähemmistöi-
hin kuuluvilla henkilöillä on oltava mahdollisuus omak-
sua ja käyttää omaa äidinkieltään sekä kehittää omaa
kulttuuri-identiteettiään. Kansallisten vähemmistökielten
tulee olla eläviä kieliä Ruotsissa.

5

RUOTSIN KANSALLISET VÄHEMMISTÖT

Ruotsi on aina ollut monikielinen ja -kult-
tuurinen. Saamelaiset, suomalaiset, torni-
onlaaksolaiset, romanit ja juutalaiset ovat
asuneet maassa vuosisatoja. Heidän kielensä
ja kulttuurinsa ovat osa Ruotsin yhteiskun-
taa ja yhteistä kulttuuriperintöämme.

SAAMELAISET: Ruotsissa asuu 20 000–35 000
saamelaista, jotka puhuvat saamen eri varieteetteja.
Saamelaiset ovat myös alkuperäiskansa.

RUOTSINSUOMALAISET: Ruotsissa asuu 450 000–
600 000 ruotsinsuomalaista. Monet asuvat Tukhol-
man ja Mälarinlaakson alueella. Vähemmistökielenä
on suomi.

TORNIONLAAKSOLAISET: Ruotsissa asuu noin 50 000
tornionlaaksolaista, ennen kaikkea Norrbottenissa.
Heidän vähemmistökieltään kutsutaan meänkieleksi.

ROMANIT: Ruotsissa asuu kaikissa maan osissa
50 000–100 000 romanian. Heidän vähemmistökiel-
enään on romanin eri varieteetteja.

JUUTALAISET: Ruotsissa asuu 20 000–25 000 juutala-
ista. Heidän vähemmistökielensä on jiddiä.

TIEDOTUSLEHTISEN OVAT LAATINEET

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Valikoima kieliä Euroopan kartalta

Ruotsin vähemmistöpolitiikan taustana on Euroopan neuvoston ihmisoikeus- ja vähemmistötyö. Useissa Euroopan maissa on kansallisia vähemmistöjä ja alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä. Seuraavassa esitellään muutamia maita ja kieliä.

ISO-BRITANNIA

- Kornin
- Iiri
- Manksi
- Skotti
- Gaeli
- Ulsterin skotti
- Kymri

TANSKA

- Saksa

ALANKOMAAT

- Friisi
- Limburg
- Alasaksa
- Romani
- Jiddiis

ESPANJA

- Arabia
- Aragonia
- Aranesia
- Asturia
- Baski
- Berberi
- Katalaani
- Galego
- Portugali
- Valencia

NORJA

- Kveeni
- Romani
- Saame

RUOTSI

- Saame
- Suomi
- Meänkieli
- Romani
- Jiddiis

SUOMI

- Romani
- Venäjä
- Saame
- Ruotsi
- Tataari
- Jiddiis
- Karjala

SAKSA

- Tanska
- Alasaksa
- Alasorbi
- Pohjoisfriisi
- Romani
- Itäfriisi
- Yläsorbi

UNKARI

- Armenia
- Beas
- Bulgaria
- Kroatia
- Saksa
- Kreikka
- Puola
- Romania
- Romani
- Rusiini/Ruteeni
- Serbia
- Slovakkia
- Sloveeni
- Ukraina

ROMANIA

- Albania
- Armenia
- Bulgaria
- Kroatia
- Tšekki
- Saksa
- Kreikka
- Unkari
- Italia
- Makedonia
- Puola
- Romani
- Venäjä
- Rusiini/Ruteeni
- Serbia
- Slovakkia
- Tataari
- Turkki
- Ukraina
- Jiddiis